

Zagadnienia do egzaminu z archeologii późnego średniowiecza i nowożytności

I. Studenci wybierający seminarium z późnego średniowiecza jako wiodące.

1. Podział chronologiczny średniowiecza i czasów nowożytnych w Polsce.
2. Charakterystyka przemian w gospodarce późnośredniowiecznej. Charakterystyka gospodarki rolnej i rzemiosła miejskiego.
3. Zróżnicowanie terytorialne wczesnych procesów urbanizacyjnych w Europie środkowej.
4. Miasta przedlokacyjne na granicach dawnego Cesarstwa Zachodniorzymskiego.
5. Wczesnośredniowieczne emporia handlowe jako przykład protomiast.
6. Charakterystyka wczesnych aglomeracji miejskich w środkowoeuropejskim interiorze.
7. Definicja miasta średniowiecznego (prawna i topograficzna). Kształtowanie się społeczeństwa mieszczańskiego.
8. Plany średniowiecznych miast lokacyjnych (komunalnych) w Europie zachodniej i środkowej.
9. Plany najstarszych miast lokacyjnych na Śląsku i w Małopolsce.
10. Charakterystyka rozwoju wczesnych miast w miasta komunalne na przykładzie Kolonii, Pragi, Wrocławia, Poznania i Krakowa.
11. Działka mieszczańska w mieście komunalnym, strefy funkcjonalne działki.
12. Zaopatrzenie środkowoeuropejskich miast lokacyjnych w wodę. Dbłość o czystość miasta.
13. Obrządek pogrzebowy w późnym średniowieczu. Cmentarze przykościelne, groby patrycjatu.
14. Zróżnicowanie formalne domów miejskich w średniowiecznej Europie.
15. Rozwój średniowiecznych i nowożytnych fortyfikacji miejskich w Europie.
16. Handel dalekosiężny w miastach środkowoeuropejskich. Importy, towary luksusowe.
17. Wieś późnośredniowieczna. Plany, typy zabudowań.
18. Zróżnicowanie konstrukcyjne drewnianego budownictwa mieszkalnego i gospodarczego w Europie środkowej.
19. Organizacja placu budowy w późnym średniowieczu. Kamień i cegła w późnym średniowieczu.
20. Pfalze i reichsburgi w średniowiecznej Europie.
21. Horyzont obiektów typu motte w Europie.
22. Zamki donżonowe w Europie.
23. Zagadnienie zamków przejściowych. Zamki bergfriedowe i z zabudową dookoła w Europie środkowej.
24. Zamki kasztelowe w Europie.
25. Nowożytne siedziby obronne.
26. Zróżnicowanie formalne i ornamentacyjne ceramiki średniowiecznej i nowożytnej z terenu Polski. Charakterystyka nowych technologii produkcji i form.
27. Ogrzewanie w późnym średniowieczu i nowożytności. Typy kafli. Płytowe kafle średniowieczne i nowożytne - zróżnicowanie wątków zdobniczych.
28. Późnośredniowieczne i nowożytne szklarstwo w Europie środkowej.
29. Średniowieczna i nowożytna broń (biała, obuchowa, miotająca) w Polsce i Europie.
30. Geneza i rozwój hełmu średniowiecznego. Elementy uzbrojenia ochronnego.

31. Wydobycie surowców skalnych i kruszców w późnym średniowieczu. Konstrukcje szacht i szybów, techniki wydobycia.
32. Pobożność w średniowieczu i jej materialne przejawy (także plakietki pielgrzymie itp.).
33. Medycyna w późnym średniowieczu. Szpitale, leprozoria, przyrządy lekarskie.
34. Realizacja prawa w późnośredniowiecznej i nowożytnej Europie środkowej (szubienice, szafoty, pręgierze i in.)

II. Studenci wybierający seminarium z późnego średniowiecza jako pomocnicze.

1. Podział chronologiczny średniowiecza i czasów nowożytnych w Polsce.
2. Charakterystyka przemian w gospodarce późnośredniowiecznej. Charakterystyka gospodarki rolnej i rzemiosła miejskiego.
3. Zróżnicowanie terytorialne wczesnych procesów urbanizacyjnych w Europie środkowej.
4. Plany średniowiecznych miast lokacyjnych (komunalnych) w Europie zachodniej i środkowej.
5. Plany najstarszych miast lokacyjnych na Śląsku i w Małopolsce.
6. Charakterystyka rozwoju wczesnych miast w miastach komunalnych na przykładzie Kolonii, Pragi, Wrocławia i Krakowa.
7. Zaopatrzenie środkowoeuropejskich miast lokacyjnych w wodę.
8. Zróżnicowanie formalne domów miejskich w średniowiecznej Europie.
9. Rozwój średniowiecznych i nowożytnych fortyfikacji miejskich w Europie.
10. Obrządek pogrzebowy w późnym średniowieczu. Cmentarze przykościelne, groby patrycjatu.
11. Wieś późnośredniowieczna. Plany, typy zabudowań.
12. Zróżnicowanie konstrukcyjne drewnianego budownictwa mieszkalnego i gospodarczego w Europie środkowej.
13. Pfalze i reichsburgi w średniowiecznej Europie.
14. Horyzont obiektów typu motte w Europie.
15. Zamki donżonowe w Europie.
16. Zamki kasztelowe w Europie.
17. Zróżnicowanie formalne i ornamentacyjne ceramiki średniowiecznej i nowożytnej z terenu Polski. Charakterystyka nowych technologii produkcji i form.
18. Ogrzewanie w późnym średniowieczu i nowożytności. Typy kafli. Płytowe kafle średniowieczne i nowożytne - zróżnicowanie wątków zdobniczych.
19. Późnośredniowieczne i nowożytne szklarstwo w Europie środkowej.
20. Średniowieczna i nowożytna broń (biała, obuchowa, miotająca) w Polsce i Europie.
21. Geneza i rozwój hełmu średniowiecznego. Elementy uzbrojenia ochronnego.
22. Realizacja prawa w późnośredniowiecznej i nowożytnej Europie środkowej (szubienice, szafoty, pręgierze i in.)

III. Studenci, którzy nie wybrali seminarium z późnego średniowiecza.

1. Podział chronologiczny średniowiecza i czasów nowożytnych w Polsce.
2. Charakterystyka przemian w gospodarce późnośredniowiecznej. Charakterystyka gospodarki rolnej i rzemiosła miejskiego.

3. Plany najstarszych miast lokacyjnych na Śląsku i w Małopolsce.
4. Obrządek pogrzebowy w późnym średniowieczu. Cmentarze przykościelne, groby patrycjatu.
5. Zróżnicowanie konstrukcyjne drewnianego budownictwa mieszkalnego i gospodarczego w Europie środkowej.
6. Horyzont obiektów typu motte w Europie.
7. Zamki donżonowe w Europie.
8. Zamki kasztelowe w Europie.
9. Zróżnicowanie formalne i ornamentacyjne ceramiki średniowiecznej i nowożytniej z terenu Polski. Charakterystyka nowych technologii produkcji i form.
10. Ogrzewanie w późnym średniowieczu i nowożytności. Typy kafli. Płytowe kafle średniowieczne i nowożytne - zróżnicowanie wątków zdobniczych.
11. Średniowieczna i nowożytna broń (biała, obuchowa, miotająca) w Polsce i Europie.
12. Geneza i rozwój hełmu średniowiecznego. Elementy uzbrojenia ochronnego.